

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Výročná správa

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Zahraničná politika v roku 2011

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
Zahraničná politika v roku 2011
Výročná správa 2011

© Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky, Bratislava 2012
Všetky práva vyhradené.

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
Hlboká cesta 2
833 36 Bratislava 37

Tel.: +421-2-5978-1111 (ústredňa)
Fax: +421-2-5978-3638 (3639)
E-mail: info@mzv.sk
Webstránka: www.mzv.sk

Fotografie: Fotodatabáza MZV SR, TASR, Tlačová agentúra SITA, Slovenská agentúra
pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu, Fotodatabáza OSN, SAVIO, o.z., eRko-Hnutie
kresťanských spoločenstiev detí

Grafické spracovanie, sadzba a tlač: AEPress, s.r.o.

ISBN 978-80-88726-49-4

Obsah

Predhovor.....	5
1. Zahraničná politika v roku 2011	7
2. Európske politiky	9
Rozširovanie EÚ.....	10
Východné partnerstvo.....	11
Formy slovenskej pomoci	12
3. Vyšehrad a susedské vzťahy	15
Slovensko vo V4	15
Spolupráca so susedmi.....	16
4. Bezpečný a demokratický svet	19
Pôsobenie v medzinárodných organizáciách	20
5. Bilaterálne vzťahy	23
Jadrový materiál pod kontrolou	25
6. Solidárne Slovensko.....	27
Aktuálny prehľad o humanitárnej pomoci.....	27
Rozvojové projekty.....	28
Príklady projektov	28
7. Služba občanom	33
Pomoc v núdzi a konzulárna asistencia.....	33
Činnosť Strediska pre pomoc a služby občanom.....	33
Agenda cestovných dokladov.....	34
Víza a dohody o zastupovaní pri vydávaní víz	34
Konzulárna služba v číslach.....	35
8. Ekonomická diplomacia a energetická bezpečnosť	37
Multilaterálna ekonomická diplomacia	38
Energetická bezpečnosť	38
Verejné obstarávanie v zahraničí.....	38
9. Prezentácia Slovenskej republiky v zahraničí	41
10. Hodnotová zahraničná politika	43
SR proti represiam v Bielorusku	43
11. Budovanie otvorenej a efektívnej zahraničnej služby.....	45
Organizačná štruktúra MZV SR.....	48

Vážení priatelia,

rok 2011 nám ostane v pamäti hlavne ako rok masových ľudových hnutí v krajinách severnej Afriky, označovaných ako Arabská jar, vrátane operácie NATO v Líbyi a zároveň aj ako rok prehĺbenia dlhovej krízy v eurozóne. Pokračoval taktiež nárast hospodársko-politického významu rýchlo sa rozvíjajúcich ekonomík, ktoré získavajú stále väčší globálny vplyv. V celosvetovom meradle bolo vynakladané zvýšené úsilie na aktívne prekonávanie dôsledkov svetovej finančnej a hospodárskej krízy.

Pre slovenskú diplomaciu bol rok 2011 tiež vyšehradským rokom. V jeho prvej polovici Slovensko predsedalo Vyšehradskej štvorke a súčasne v roku 2011 predsedali Európskej únii naši regionálni partneri – Maďarsko v prvom a Poľsko v druhom polroku 2011. Pozornosť Slovenska sa v tomto kontexte sústredila na upevňovanie spolupráce V4-ky v európskych otázkach, zvyšovanie bezpečnosti, vrátane energetickej bezpečnosti Slovenska, na podporu rozširovania únie o krajiny západného Balkánu a posilňovanie európskej perspektívy pre krajiny Východného partnerstva.

Do tretice bol rok 2011 prvýkrát v dejinách Slovenskej republiky rokom, keď zahraničná, resp. európska politika rozhodla o osude vlády a viedla k vypísaniu predčasných parlamentných volieb. Za mimoriadne dôležitý preto považujeme veľmi silný pro-európsky mandát, ktorý slovenskí voliči dali novej vláde, a ktorý našiel veľmi zreteľné vyjadrenie aj v jej programovom vyhlásení. Nové vedenie rezortu diplomacie sa v tejto súvislosti zameria najmä na posilnenie vnútroštátnej

koordinácie pri tvorbe a implementácii stratégií a politík EÚ, aby dokázalo efektívnejšie presadzovať záujmy Slovenska a jeho občanov v tak dôležitých otázkach ako je stabilizácia spoločnej meny a finančného prostredia, naštartovanie hospodárskeho rastu a zamestnanosti a prehlbovanie integrácie s jej nástrojmi.

Rezort diplomacie bude aktívne presadzovať kontinuitu slovenskej zahraničnej politiky v oblastiach, ktoré sú dlhodobou predmetom konsenzu na našej politickej scéne, či už ide o budovanie postavenia krajiny ako dôveryhodného, rešpektovaného a predvídateľného člena únie, opierajúceho sa o NATO ako hlavného garanta bezpečnosti Slovenska, alebo o podporu dokončenia procesu zjednocovania Európy. Dôraz bude klásť na celkovú koordináciu zahraničnopolitických aktivít SR, podporu ekonomických záujmov, investícií a inovácií, starostlivosť o krajanov, ako aj posilňovanie medzinárodného práva a medzinárodných inštitúcií, s cieľom zodpovedne a aktívne prispievať k riešeniu globálnych výziev.

Naším cieľom je taktiež zvýšiť záujem slovenskej verejnosti o zahraničnú politiku, aktívne s ňou komunikovať, zapojiť ju do diskusií a presadzovania našich zahraničnopolitických priorít a upevňovania dobrého mena Slovenskej republiky vo svete.

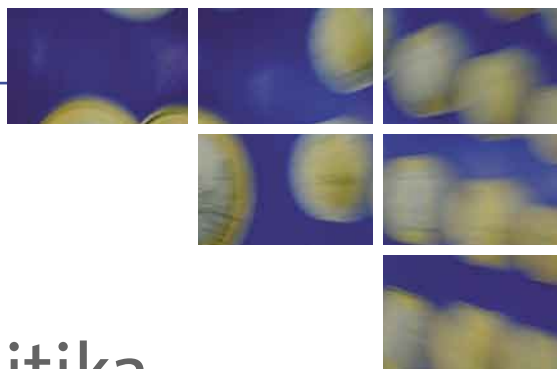
Miroslav LAJČÁK
podpredseda vlády
a minister zahraničných vecí

Minister zahraničných vecí SR Mikuláš Dzurinda a vysoká predstaviteľka EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Catherine Ashtonová počas jej návštevy na Slovensku 3. marca 2011. Foto: TASR

1

Zahraničná politika v roku 2011

V roku 2011 sa udialo niekoľko významných udalostí, ktoré mali zásadný vplyv na zahraničnú a európsku politiku. Zatiaľ čo smerom do vnútra EÚ pokračovala v úsilí o stabilizáciu eurozóny posilňovaním európskych stabilizačných mechanizmov a užšou koordináciou hospodárskych a fiškálnych politik, smerom von sa určujúcim stalo dianie v južnom susedstve. Arabská jar opäťovne presvedčila o silnej a univerzálnej túžbe človeka po slobode a lepšom živote.

Rozvoj cezhraničnej spolupráce, infraštruktúrnych prepojení a posilňovania energetickej bezpečnosti charakterizoval **vzťahy Slovenskej republiky so susednými krajinami**. MZV sa sústredilo na **úspešný priebeh predsedníctva vo V4**, ktoré sa okrem posilňovania regionálnej spolupráce zameralo aj na podporu integrácie krajín západného Balkánu do EÚ a na posilňovanie európskej perspektívy pre krajiny Východného partnerstva.

Súčasťou dialógu s euroatlantickými partnermi a spojencami sa stalo najmä hľadanie východísk z globálnej finančno-hospodárskej krízy a zintenzívňovanie ekonomickej spolupráce. Vysokou intenzitou politického dialógu sa vyznačovali najmä vzťahy s **Nemeckom**.

V rámci rozširovania svojho pôsobenia v **Afganistane** Slovenská republika po prvýkrát vyslala do tejto krajiny kompletný výcvikový tím a nasadila jednotku špeciálnych síl.

Skvalitňovanie služieb prostredníctvom **Strediska pre pomoc a služby občanom**, konzulárneho informačného portálu MZV a činnosti slovenských zastupiteľských úradov je v stálom centre pozornosti ministerstva. Po vypuknutí nepokojov v Egypte, ozbrojeného konfliktu v Líbyi a prírodnej katastrofy v Japonsku sa podarilo úspešne zabezpečiť návrat slovenských občanov do vlasti.

Nové impulzy aktivizovali aj **slovenskú rozvojovú pomoc**, či už ide o **Keňu** a **Južný Sudán** alebo o účasť na spoločnom programovaní EÚ, vyplývajúcu z prvého príspevku Slovenskej republiky do Európskeho rozvojového fondu.

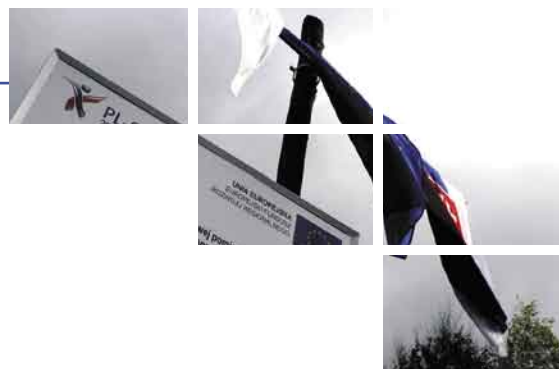
Ministerstvo zahraničných vecí SR v roku 2011 prevzalo **riadenie ekonomickej diplomacie**, vytvorilo Centrum pre odovzdávanie transformačných a integračných skúseností a presadilo dôležité slovenské kandidatúry do medzinárodných organizácií. Vypracovalo taktiež koncept prezentácie krajiny – Slovensko: Krajina s potenciálom. Ministerstvo takisto pokračovalo v dialógu s mimovládny sektorom a akademickým prostredím a kladlo dôraz na racionalizáciu vlastného chodu s dôrazom na šetrenie finančných prostriedkov, prípravu zamestnancov štátnej správy a občanov SR na prácu v medzinárodných organizáciách a skvalitnenie vnútrorezortného vzdelávania.

Slovenská diplomacia aj v tomto zložitom období vystupovala pri napĺňaní cieľov našej zahraničnej politiky ako spoľahlivý partner a spojenec, ktorý presadzuje demokratické hodnoty v medzinárodných vzťahoch.

2

Európske politiky

Rok 2011 bol rokom hľadania riešení dôležitých výziev, ktorým Európska únia čelila. **EÚ musela naliehavým spôsobom reagovať na dynamický vývoj.** Svedčí o tom aj nebývalá intenzita kontaktov na najvyššej politickej úrovni. Počas roka sa uskutočnilo až desať vrcholných podujatí (5 riadnych Európskych rád, 1 neformálna, 1 mimoriadna a 3 samity eurozóny).

EÚ sa sústredila na tieto priority: **dobudovanie a zefektívnenie stabilizačných inštrumentov, posilnenie hospodárskeho riadenia a prehĺbenie spolupráce vo fiškálnej oblasti.**

Aj napriek vnútropolitickým turbulenciám SR potvrdila, že **do EÚ nielen patrí, ale ju aj spoluvytvára** a je schopná efektívne a zodpovedne vnímať naliehavé potreby EÚ. SR potvrdila, že jej členstvo v EÚ je položené na štyroch pilieroch: **spoločných hodnotách, zodpovednosti, solidarite a presadzovaní národných záujmov.** Zároveň akcentovala, že EÚ je základný geopolitický priestor pre realizáciu strategických priorít slovenskej spoločnosti.

Počas zložitých rokovaní SR prispela k hľadaniu účinných riešení na zmiernenie dopadov krízy a k zachovaniu kredibility a atraktivity EÚ. Vďaka **zodpovednému postoju** sa podarilo presadiť viaceré národné požiadavky a eliminovať negatívne dôsledky pre slovenskú ekonomiku. Nový proces hospodárskeho riadenia EÚ (európsky semester), ktorý je súčasťou monitorovania **Stratégie Európa 2020** vyústil do prijatia Národného programu reforiem SR do roku 2014 a Programu stability.

SR presadzovala čitateľnú politiku zameranú na **posilnenie finančného dohľadu, hospodárskej správy a zodpovednosti za správu verejných financií s dôrazom na fiškálnu disciplínu a automatickú vymožitelnosť sankcií za jej porušovanie.** SR podporila systémové sprísnenie Paktu stability a vytvorenie Paktu pre euro Plus. Presadila tiež zachovanie priamych daní v národnej kompetencii a určovanie veku odchodu do dôchodku podľa demografických kritérií.

SR podporila rozhodnutie, ktorým sa uskutočňuje limitovaná zmena Zmluvy o fungovaní EÚ. Cieľom tejto zmeny je vytvoriť právny základ pre vznikajúce permanentné mechanizmy na zabezpečenie finančnej stability eurozóny a spoločnej meny eura. SR súhlasila so zvýšením úverovej kapacity Európskeho nástroja finančnej stability (EFSF) a s posilnením jeho kompetencií. Zároveň dosiahla schválenie **objektívnejšieho distribučného kľúča** pre príspevky do Európskeho mechanizmu pre stabilitu (ESM) a dobrovoľnú **účasť súkromného sektora** na novom balíku pomoci pre Grécko.

V oblasti **posilňovania dohľadu a koordinácie hospodárskych politík** členských štátov SR podporila prijatie **balíka legislatívnych opatrení („6pack“)** na posilnenie hospodárskeho riadenia, reformu Paktu stability a rastu a zmiernenie makroekonomických nerovnováh v rámci EÚ. Lídri eurozóny sa v októbri 2011 dohodli na súbore špecifických opatrení, ktoré idú nad rámec predtým prijatého balíka o hospodárskom riadení a ktoré predstavujú **výrazné posilnenie hospodárskej a fiškálnej koordinácie a dohľadu.**

Na základe týchto opatrení musel každý členský štát eurozóny na ústavnej úrovni prijať pravidlo o vyrovnanom rozpočte, čo SR realizovala už 8. 12. 2011.

V priebehu roka pokračovali úvahy o **limitovaných zmenách zakladajúcich zmlúv, ktoré by sprísnil rozpočtové a dlhové pravidlá**. Tieto úvahy vyústili na prelomovom **decembrovom samite** EÚ do dohody o vytvorení medzivládnej zmluvy zabezpečujúcej užšiu hospodársku integráciu a **sformovanie základov únie fiškálnej stability**. Zmluva upravila aj ďalšiu koordináciu hospodárskych politik a usporiadanie štruktúr pre zlepšenie riadenia hospodárskej a menovej únie.

Členské štáty, vrátane SR, si však začali uvedomovať, že fiškálna konsolidácia bez dostatočných impulzov na **naštartovanie hospodárskeho rastu** nedokáže Európu vyvieť z krízy. Za týmto účelom bol položený dôraz na priority v rámci Aktu o jednotnom trhu, elektronický jednotný trh, zníženie administratívneho a celkového regulačného zaťaženia malých a stredných podnikov.

Počas rokovaní o **viacročnom finančnom rámci EÚ na roky 2014 až 2020** podporovala SR zachovanie súčasnej úlohy a rozsahu **politiky súdržnosti** a smerovanie prostriedkov predovšetkým do menej rozvinutých regiónov a členských štátov. V rámci reformy **spoločnej poľnohospodárskej politiky** SR osobitne presadzovala spravodlivú a rovnovážnu distribúciu priamych platieb a odstránenie pridelovania prostriedkov na základe historických údajov.

Dňa 1. 5. 2011 **skončilo sedemročné prechodné obdobie** obmedzenia možnosti **zamestnávania občanov SR v Rakúsku a Nemecku**. Od mája mohli občania SR

naplno využívať možnosti zamestnať sa v dotknutých krajinách bez pracovného povolenia. Tým sa **zavřila posledná etapa plnej integrácie SR do EÚ**.

V prvom polroku Slovenská republika na pôde EÚ prispela ku schváleniu Stratégie pre inklúziu rómskej komunity, ako aj Dunajskej stratégie. SR **podporila vstup Rumunska a Bulharska do schengenského priestoru** bez jeho podmieňovania dodatočnými politickými kritériami. MZV SR iniciovalo medzirezortné konzultácie s cieľom prípravy SR na predsedníctvo v Rade EÚ v druhej polovici roka 2016.

Rozširovanie EÚ

Slovenská republika sa usilovala zachovať dynamiku rozširovacieho procesu únie ako **účinného nástroja stabilizácie a transformácie kandidátskych krajín**. Podporovala ich napredovanie na základe vlastných zásluh a bez výnimiek z povinnosti plniť kritériá. Osobitne sa angažovala za **ukončenie prístupových rokovaní Chorvátska s EÚ**. Spoločná návšteva ministrov zahraničných vecí SR a Rakúska v tejto krajine v máji 2011 bola dôležitým mobilizačným momentom v závere celého prístupového procesu.

Slovenská republika presadzovala otvorenie prístupových rokovaní s **Čiernou Horou** a prostredníctvom projektu Národného konventu pomohla krajine zlepšiť spoluprácu vládneho a mimovládneho sektora, ktorá je jednou z podmienok pre napredovanie v integračnom úsilí. Podporovala **udelenie statusu kandidátskej krajiny Srbsku** a počas viacerých bilaterálnych stretnutí na vysokej úrovni stimulovala jeho reformné úsilie.

Peter Michalko,
riaditeľ politickej sekcie
MZV SR

Rozhovor s generálnym riaditeľom politickej sekcie MZV SR Petrom Michalkom

• Pán generálny riaditeľ, aké boli hlavné výzvy Východného partnerstva v r. 2011 a čo nás čaká v r. 2012?

Východné partnerstvo bolo v r. 2011 a ostáva aj v r. 2012 súčasťou revízneho procesu

Európskej susedskej politiky (ENP). Revidovaná ENP by mala spravodlivejšie odmeňovať partnerské krajiny na východ, aj na juh od Európskej únie za ich úsilie v reformných procesoch, reflektovať tempo reforiem a tak zároveň aj eurointegračné ambície susedných krajín, ktoré deklarujú takýto záujem.

Ide predovšetkým o časť krajín Východného partnerstva, aj keď aj tieto sa stretávajú s problémami udržateľnosti demokratických inštitúcií, či dôsledkov zmrazených konfliktov. Preto sa okrem naplňovania dohôd ekonomického a vízového charakteru medzi EÚ a partnermi musíme intenzívne venovať posilňovaniu občianskej spoločnosti, budovaniu demokratických štátnych inštitúcií v týchto

Rokovanie ministra zahraničných vecí SR Mikuláša Dzurindu s vysokou predstaviteľkou EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Catherine Ashtonovou 3. marca 2011. Foto: TASR

Slovenská republika podporila **stabilizáciu situácie v Bosne a Hercegovine**, kde minister zahraničných vecí počas septembrovej návštevy povzbudil politických lídrov krajiny k dosiahnutiu kompromisu pri formovaní vlády na štátnej úrovni. SR pokračovala v účasti na operácii **EUFOR ALTHEA**.

Pri zachovaní svojej pozície k nezávislosti Kosova podporovala Slovenská republika pokračovanie **dialógu medzi Belehradom a Prištinou**, pretože je to jediná cesta ako dospieť k dočasnému pragmatickému riešeniu kosovskej otázky v súlade s európskou

perspektívou celého regiónu. SR tiež podporovala pokračovanie prístupových rokovaní s **Tureckom a Islandom**.

Východné partnerstvo

V rámci politiky Východného partnerstva sa Slovenská republika sústredila najmä na podporu európskeho smerovania **Moldavska, Ukrajiny a Gruzínska**. Zapojila sa do revízie **Európskej susedskej politiky (ENP)**, ktorá bude dôslednejšie ako doteraz uplatňovať princíp „viac

krajínach a riešeniu zmrazených konfliktov prostredníctvom dostupných nástrojov. Východné partnerstvo však tiež poskytuje tzv. „light power“ nástroje, ako pritiahnuť separatistické regióny aj ich materské krajiny na cestu demokratických štandardov euroatlantického spoločenstva.

• Ktoré sú to nástroje?

Sú to práve atraktívne dohody medzi EÚ a partnerskými krajinami, prinášajúce do určitej miery prepojenie medzi priestorom EÚ a materskými krajinami. Sú to tiež multilaterálne platformy a projekty občianskej spoločnosti, poskytujúce jej možnosti širšej účasti pri riešení vecí verejných, vyššiu úroveň života, širší priestor sebarealizácie.

Vo verejnosti našich východných susedov už zarezovali aj slovenské projekty, predovšetkým platformy pre konštruktívny dialóg medzi štátnou správou, parlamentom, expertmi a občianskou spoločnosťou v rámci tzv. Národných konventov, ktoré sme iniciovali – zatiaľ na Ukrajine a v Moldavsku. Ďalej môžeme uviesť školenia pre expertov štátnej správy týchto krajín v našom stredisku tranzície skúseností z prístupových procesov, známom pod názvom CETIR, ale aj projekty oficiálnej rozvojovej pomoci SR a mimovládnych organizácií. Východné partnerstvo je o ľuďoch a pre ľudí a tomuto rozmeru sa Slovenská republika venuje.

Hodnotiaca konferencia Národného konventu o EÚ v Čiernej Hore

Hodnotiacou konferenciou, ktorá sa uskutočnila 19. júla 2011 v Plenárnej sále Parlamentu Čiernej Hory, sa slávnostne ukončil **prvý cyklus Národného konventu o EÚ v Čiernej Hore**. Na podujatí, ktoré v priamom prenose vysielala čiernohorská verejnoprávna televízia, sa zúčastnili predstavitelia vlády Čiernej Hory, zástupcovia politických strán, mimovládnych organizácií a médií. Projekt Národného konventu, financovaný z prostriedkov SlovakAid, má za cieľ vytvoriť otvorenú, celospoločenskú platformu pre diskusiu o témach európskej integrácie, zlepšiť informovanie verejnosti a posilniť odborné kapacity. Tým sa naplňa jedna zo siedmich podmienok Európskej komisie pre otvorenie prístupových rokovaní s Čiernou Horou.

pomoci za viac demokracie a reforiem“. SR podporila posilňovanie východnej dimenzie ENP – Východného partnerstva (EaP) aj počas marcového ministerského stretnutia V4 v Bratislave.

Formy slovenskej pomoci

Dôležitým nástrojom konkrétnej pomoci pre krajiny západného Balkánu a partnerské krajiny Európskej susedskej politiky sa na MZV stalo **Centrum pre transfer skúseností z integračných a reformných procesov (CETIR)**. Na Ukrajinu, v Moldavsku a Čiernej Hore aktívne pôsobí **Národný konvent o EÚ**, ďalšia forma slovenskej pomoci. V rámci Nástroja predvstupovej pomoci EÚ bol úspešný slovenský twinningový projekt „Budovanie kapacít pre energetickú agentúru v Srbsku“ v hodnote 1,5 milióna eur. Ministerstvo financií SR v spolupráci s Rozvojovým programom OSN poskytovalo pomoc Čiernej Hore a Moldavsku, zameranú na reformu riadenia verejných financií.

Prejav štátneho tajomníka MZV SR Milana Ježovicu na Národnom konvente o EÚ v Čiernej Hore.

Summit premiérov pri príležitosti 20.výročia založenia Vyšehradskej skupiny. Zľava: Viktor Orbán, predseda vlády Maďarska, Angela Merkel, spolková kancelárka Nemecka, Ivetta Radičová, predsedníčka vlády Slovenska, Petr Nečas, predseda vlády Českej republiky, Donald Tusk, predseda vlády Poľska.

3

Vyšehrad a susedské vzťahy

Slovensko vo V4

Regionálna spolupráca predstavuje dôležitú súčasť medzinárodných vzťahov – posilňuje bezpečnosť, stabilitu, prosperitu a zahraničnopolitický vplyv našej krajiny aj celého regiónu.

Kľúčovými témami uplynulého obdobia boli predovšetkým energetická a dopravná infraštruktúra, politika súdržnosti EÚ, životné prostredie, energetická bezpečnosť, posilňovanie konkurencieschopnosti a podpora rozširovania EÚ.

Slovenské predsedníctvo vo Vyšehradskej štvorke (V4), ktoré sa zavŕšilo v prvom polroku 2011, úspešne pokračovalo v upevňovaní súdržnosti stredoeurópskeho regiónu. K účinnejšiemu presadzovaniu spoločných záujmov V4 na pôde Európskej únie prispeli konzultačné mechanizmy na politickej úrovni, konkrétne na úrovni premiérov a ministrov zahraničných vecí. Prehĺbila sa spolupráca v oblasti obrany, kde bola dosiahnutá dohoda ministrov obrany o vytvorení spoločnej bojovej jednotky EÚ po roku 2015. V oblasti energetickej bezpečnosti bola vytvorená Pracovná skupina na vysokej úrovni pre otázky energetiky s cieľom zakotviť severo-južné prepojenia medzi priority európskej politiky. Slovenské predsedníctvo V4 aktívne podporovalo maďarské a poľské predsedníctva EÚ.

V4 preukázala svoju vitalitu a rastúcu medzinárodnú prestíž ako aktívny podporovateľ rozširovania EÚ

o krajiny západného Balkánu a posilňovania spolupráce s východnými partnermi EÚ aj v rámci formátu **V4+**.

Významným podujatím slovenského predsedníctva V4 bolo marcové stretnutie ministrov zahraničných vecí krajín V4 a Východného partnerstva (EaP) v Bratislave za účasti ministra zahraničných vecí Nemecka Guida Westerwelleho, vysokej predstaviteľky EÚ pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Catherine Ashtonovej a komisára EK pre rozširovanie a susedskú politiku Štefana Füleho.

Na základe slovenskej iniciatívy vznikol v rámci Medzinárodného vyšehradského fondu nový program „Visegrad 4 Eastern Partnership“, s cieľom podporiť demokratizačné a transformačné procesy a posilňovať občiansku spoločnosť v krajinách východného susedstva.

Uznaním rastúceho významu V4 bola účasť nemeckej kancelárky Angely Merkelovej, rakúskeho kancelára Wernera Faymanna a predsedu vlády Ukrajiny Mykolu Azarova na samite venovanom 20. výročiu vzniku tohto zoskupenia v Bratislave. Na záver predsedníctva sa počas samitu predsedov vlád uskutočnilo aj stretnutie premiérov V4 a Moldavska.

Ďalším významným podujatím vo formáte V4+ bolo **stretnutie ministrov zahraničných vecí krajín V4 a Japonska**, uskutočnené pri príležitosti schôdzky ASEM v Budapešti. Potvrdil sa tak osobitný štatút spolupráce V4 zameraný na ekonomický rozmer, inovácie, energetiku a klimatické zmeny.

Vyšehrad a susedské vzťahy

Spolupráca so susedmi

Základný pilier slovenskej zahraničnej politiky predstavuje rozvoj vzájomne prospešnej spolupráce **so susednými krajinami**. K neustálemu skvalitňovaniu nadštandardnej spolupráce s **Českou republikou** prispela aj dohoda o vzájomnom zastupovaní v konzulárnej a vízovej oblasti, ktorú v Prahe podpísali ministri zahraničných vecí SR a ČR. II. slovensko-české diskusné fórum prinieslo novú pridanú hodnotu vo forme odporúčania v oblasti pomoci krajinám západného Balkánu na ceste do EÚ. Pokračovala aj spolupráca v rámci Jadrového fóra zameraná na posilňovanie energetickej bezpečnosti. Vďaka stretnutiu kompetentných členov vlád dostal nový impulz aj boj proti korupcii v oboch krajinách.

Vo vzťahoch s **Poľskom** slovenská vláda prijala opatrenia na dostavbu slovenskej časti priameho cestného rýchlostného prepojenia medzi oboma krajinami. Podpisom Zámeru o spolupráci na projekte plynovodného prepojenia medzi Poľskom a Slovenskou republikou nastal pozitívny posun v oblasti zaistenia energetickej bezpečnosti. SR podporovala plnenie programu predsedníctva Poľska v EÚ, najmä v oblasti kohéznej politiky. Bilaterálny politický dialóg vyvrcholil oficiálnou návštevou poľského prezidenta Bronisława Komorowského v SR.

Slovenská zahraničná politika voči **Maďarsku** kládla dôraz na partnerský dialóg a spoluprácu založenú na dobrých susedských vzťahoch a rešpektovaní medzinárodného práva. Slovensko navštívili maďarský prezident Pál Schmitt, predseda vlády Viktor Orbán a minister zahraničných vecí Maďarska János Martonyi. Podpísalo sa viacero dôležitých dohôd v oblasti energetickej a dopravnej infraštruktúry. Slávnostne bol otvorený nový most cez Ipel' vo Veľkej nad Ipľom, výstavba a príprava ďalších mostov pokračuje. V rámci Dunajskej stratégie EÚ SR a MR spoločne koordinujú oblasť Obnovy a zachovania kvality vôd. Slovensko sa naďalej usilovalo odpolitizovať témy spoločnej histórie a v tejto súvislosti sa v Bratislave na základe grantu MZV uskutočnila **konferencia mladých historikov** z oboch krajín.

Aktivizovala sa aj práca zmiešaných komisií ako mechanizmu, ktorý podporuje napĺňanie Základnej zmluvy s Maďarskom a pomáha riešiť otvorené otázky. Začal sa tiež proces bilaterálnych konzultácií k problematike dvojakeho štátneho občianstva. MZV SR taktiež navrhlo riešiť otázku finančnej podpory príslušníkom maďarskej národnostnej menšiny na Slovensku na pôde zmiešanej komisie pre záležitosti menšín. NR SR a MZV SR vo svojich vyhláseniach zaujali stanovisko k novej maďarskej ústave.

Ministri zahraničných vecí Vyšehradskej skupiny – Karel Schwarzenberg (ČR), János Martonyi (MR), Mikolaj Dowgielewicz (PR) a Mikuláš Dzurinda sa spoločne s ministrom zahraničných vecí Nemecka Guidom Westerwellem stretli 3. marca 2011 v Bratislave, aby diskutovali o Východnom partnerstve. Ministri Vyšehradskej skupiny vyhodnotili pokrok v implementácii Východného partnerstva od ich posledného stretnutia v Budapešti minulý rok a ocenili účasť Nemecka na ministerskom stretnutí a jeho významnú podporu Východnému partnerstvu. Ministri privítali výmenu názorov na politiku Východného partnerstva s ministrami Arménska, Azerbajdžanu, Bieloruska, Gruzínska, Moldavskej republiky a Ukrajiny, ako aj s vysokou predstaviteľkou EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Catherine Ashtonovou a s komisárom Európskej komisie pre rozširovanie a susedskú politiku Štefanom Füleom.

Základný kameň cyklotrasy spolu poklepali minister zahraničných vecí SR Mikuláš Dzurinda (3. zľava), dolnorakúsky landeshauptman Erwin Proll (4. zľava), predseda Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Frešo (2. sprava), primátor hlavného mesta SR Bratislava Milan Ftáčnik (vľavo) a starosta Devínskej Novej Vsi Milan Jambor (5. zľava). FOTO TASR – Štefan Puškáš

Pre vzťahy s **Rakúskom** je typický intenzívny politický dialóg o všetkých otázkach obojstranného záujmu. Zvýšenú pozornosť obe krajiny venujú **rozširovaniu regionálnej cezhraničnej spolupráce**, ďalšiemu budovaniu infraštruktúry na hraniciach (nový cyklocest v Devínskej Novej Vsi), vzájomnej spolupráci prihraničných regiónov a posilňovaniu energetickej bezpečnosti. Slovenská republika pokračovala v transparentnom informovaní o dostavbe jadrovej elektrárne Mochovce.

Aktívny dialóg na najvyššej úrovni s **Ukrajinou**, reprezentovaný návštevou ukrajinského prezidenta Viktora Janukovyča v SR a ministra zahraničných vecí SR na Ukrajine, sa zameral hlavne na podporu približovania sa Ukrajiny k EÚ a rozvoj bilaterálnej spolupráce. Slovenská republika pokračovala v odovzdávaní skúseností z predvstupového a reformného procesu. Prostredníctvom ministra zahraničných vecí vyjadrila znepokojenie v súvislosti s vývojom kauzy Júlíe Tymošenkovej. SR pokračovala v prijímaní praktických opatrení na zjednodušenie prechodu hraníc a liberalizáciu vízového režimu. V aktívnej práci pokračovali medzivládne komisie. Začalo sa vyučovanie v novej budove školy so slovenským a ukrajinským vyučovacím jazykom v Užhorode.

Dvadsaťte výročie V4

Pri príležitosti 20. výročia vzniku Vyšehradskej skupiny sa 15. februára 2011 v Bratislave uskutočnil **samit predsedov vlád V4**, na ktorom bola prijatá Bratislavská deklarácia. Premiéri V4 poukázali na 20-ročný úspešný príbeh V4 a zároveň pomenovali hlavné výzvy do budúcnosti. Vysoký kredit vyšehradskej značky v európskom meradle potvrdila aj účasť nemeckej kancelárky, rakúskeho kancelára a ukrajinského premiéra na tomto podujatí. Premiéri krajín V4 spolu s kancelármi Nemecka a Rakúska prijali vyhlásenie k Bielorusku, v ktorom vyzvali bieloruské orgány k okamžitému prepusteniu bieloruských politických väzňov a dodržiavaniu ľudských práv a slobôd. V rámci podujatí verejnej a kultúrnej diplomacie k 20. výročiu sa 21. marca 2011 v Bruseli prezentovala Vyšehradska štvorka formou panelovej diskusie **Quo vadis, Visegrad** a desiatkami iných akcií, výstav, koncertov a konferencií. Z iniciatívy MZV SR bola k 20. výročiu V4 vydaná pamätná dvojeurová minca a spoločná známka pôšt krajín V4.

Minister zahraničných vecí SR Mikuláš Dzurinda sa 19. mája 2011 v priestoroch budovy MZV SR stretol s generálnym tajomníkom NATO Andersom Fogh Rasmussenom.

4

Bezpečný a demokratický svet

Masové ľudové hnutia a nepokoje v arabskom svete, operácia NATO v Líbyi a nárast hrozby šírenia zbraní hromadného ničenia najvýraznejšie charakterizovali rok 2011 **v bezpečnostnej oblasti.**

Na pôde NATO a EÚ pokračovala Slovenská republika v presadzovaní čo najužšej spolupráce oboch organizácií pri budovaní obranných spôsobilostí a pri uskutočňovaní operácií.

Intenzívne podporovala rozširovanie NATO a rozvíjanie partnerstiev, predovšetkým s krajinami západného Balkánu a Východného partnerstva.

Stálu pozornosť venovala budovaniu spôsobilostí pre nasadenie v silách **rýchlej reakcie NATO a bojových skupín EÚ**. Na stretnutí v Levoči sa ministri obrany V4 dohodli na spolupráci krajín pri budovaní bojovej skupiny V4 v EÚ do roku 2016. MZV aktívne prispelo k vytvoreniu dokumentu **Strategické hodnotenie obrany**, s cieľom zefektívniť plnenie medzinárodných záväzkov Slovenska. Ministerstvo tiež pripravilo **Zákon o vysielaní civilných expertov na výkon práce v aktivitách krízového manažmentu mimo územia Slovenskej republiky.**

Slovenská republika sa aktívne zapájala do operácií a misií medzinárodného krízového manažmentu.

Ozbrojené sily SR a civilní experti pôsobili spolu v desiatich zahraničných misiách pod vedením NATO, EÚ a OSN.

V rámci zvýšenia svojej prítomnosti **v Afganistane** Slovensko v spolupráci s USA **po prvýkrát vyslalo kompletný výcvikový tím a nasadilo jednotku špeciálnych síl**. Hlavný dôraz aktivít SR sa bude postupne presúvať na výcvik afganských vojakov a na podporu rozvojových projektov. V medzinárodnom krízovom manažmente SR presadzovala komplexný prístup s rastúcou úlohou civilnej zložky.

Okrem vojenskej prítomnosti na Cypre pokračovala SR v organizovaní bikomunitných dialógov zameraných na zblížovanie oboch spoločností, so záujmom príspeť k riešeniu cyperskej otázky.

Slovenská republika sa aj na medzinárodných fórach aktívne zapájala do riešení asymetrických bezpečnostných hrozieb. Ako koordinátorka **Skupiny priateľov reformy bezpečnostného sektora (SSR)** v rámci OSN zorganizovala viaceré podporné aktivity vrátane medzinárodného seminára v Častej-

Bezpečný a demokratický svet

Profesionálni vojaci, nástup misie EUFOR ALTHEA.
Foto: TASR

Osobitný predstaviteľ generálneho tajomníka OSN v Afganistane, slovenský diplomat Ján Kubiš počas tlačovej konferencie v Kábule 25. januára 2012.

Papierničke. Prispela aj k posilňovaniu kapacít OBSE v oblasti boja s novými bezpečnostnými hrozbami, ako aj v oblasti prevencie a riešenia konfliktov, kde zastrešovala oblasť včasného varovania.

Fotografickú výstavu Slováci pomáhajú svetu, ktorú pripravilo Ministerstvo zahraničných vecí SR, otvorili v Národnej rade Slovenskej republiky 20. 6. 2011.

Príbeh Slovákov pomáhajúcich svetu zaujal aj v NATO

V septembri 2011 bola v sídle NATO v Bruseli prezentovaná výstava umeleckých fotografií Andreja Bána a Martina Bandžáka **Slováci pomáhajú svetu**. Výstava je posolstvom o Slovákoch, ktorí vďaka rozvojovej a humanitárnej pomoci podávajú pomocnú ruku ľuďom v krízových regiónoch sveta.

Pôsobenie v medzinárodných organizáciách

Na pôde medzinárodných organizácií sa Slovenská republika zamerala hlavne na prekonávanie finančnej a hospodárskej krízy, adaptáciu subjektov medzinárodného práva na nové výzvy, na riešenie akútnych globálnych problémov, na posilňovanie ústrednej úlohy OSN a na presadzovanie demokratických hodnôt vo svete.

SR **úspešne ukončila** trojročné členstvo v **Rade OSN pre ľudské práva**. Pod jej vedením sa v OSN **zavŕšil** proces prijatia opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa týkajúceho sa procedúry sťažností.

SR viedla v **Rade Európy** prípravu Dohovoru o predchádzaní a boji proti násiliu na ženách

Na snímke predsedníčka ÚJD SR Marta Žiaková.
Foto: TASR, Štefan Puškáš

a domácejmu násiliu. Na pôde **Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe** (OBSE) spoluiniciovala spustenie tzv. Moskovského mechanizmu, prostredníctvom ktorého bol zhodnotený stav dodržiavania ľudských práv v Bielorusku.

Ako člen a podpredseda **Hospodárskej a sociálnej rady** (ECOSOC) Slovenská republika podporovala posilnenie vzťahu OSN so Svetovou bankou a s Medzinárodným menovým fondom. Rovnako SR podporovala komplementaritu aktivít ECOSOC-u a skupiny krajín G20.

Nárast autority a významu Slovenskej republiky a jeho zahraničnej služby priniesol svoje ovocie aj v oblasti **kandidatúr do medzinárodných organizácií**. SR získala post podpredsedu **ECOSOC**, podpredsedu **Výkonnej rady UNESCO** a úspešne presadila aj ďalšie vlastné kandidatury: zvolenie Urbana Rusnáka za generálneho tajomníka Sekretariátu Zmluvy o Energetickej charte (spoločný kandidát V4) a Marty Žiakovej, predsedníčky Úradu jadrového dozoru SR za podpredsedníčku byra Riadiaceho výboru Agentúry pre jadrovú energiu v Paríži.

Ocenením kvality slovenskej diplomacie bolo aj menovanie Jána Kubiša za osobitného predstaviteľa generálneho tajomníka OSN pre Afganistan a vedúceho

Predseda Medzinárodného súdneho dvora v Haagu Slovák Peter Tomka (uprostred), mexický sudca Bernardo Sepulveda-Amor (vľavo) a japonský sudca Hisaši Owada. Foto: TASR/AP

misie OSN v tejto krajine (UNAMA), Miroslava Lajčáka za výkonného riaditeľa pre Rusko, východné susedstvo a západný Balkán v rámci Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, znovuzvolenie Petra Tomku na post sudcu Medzinárodného súdneho dvora na ďalšie funkčné obdobie 2012 až 2021 či menovanie Petra Zsoldosa za vedúceho delegácie EÚ v Líbii.

Slovenská premiérka Ivetta Radičová počas prejavu na 66. Valnom zhromaždení OSN v New Yorku 24. septembra 2011. Foto: TASR / AP

Slovensko na pôde OSN

K vrcholným slovenským vystúpeniam na pôde OSN v New Yorku patril prejav predsedníčky vlády SR Ivety Radičovej na začiatku 66. zasadania Valného zhromaždenia OSN o dopadoch hospodárskej krízy na ciele OSN. Slovenská republika sa prostredníctvom Stálej misie pri OSN zúčastnila na viacerých rozhodnutiach globálneho charakteru. Spomeňme predsedníctvo stáleho predstaviteľa SR pri OSN vo výbore VZ OSN pre odzbrojenie a medzinárodnú bezpečnosť, alebo jeho výkon funkcie podpredsedu Hospodárskej a sociálnej rady OSN, jedného z hlavných orgánov OSN. Z tejto pozície SR presadzovala praktické riešenia dopadov finančnej a hospodárskej situácie na hospodársky a sociálny rozvoj vo svete, a to predovšetkým posilnením vzťahu medzi OSN a svetovými finančnými inštitúciami ako je Svetová banka, MMF a skupina G20. V súvislosti s prijatím Južného Sudánu za 193. člena OSN sa stala SR jedným z iniciátorov hľadania koordinovanej medzinárodnej podpory tomuto štátu. V decembri Slovenskú republiku zvolili na tri roky do byra zhromaždenia zmluvných strán Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu.

Slovenský minister zahraničných vecí Mikuláš Dzurinda s nemeckým kolegom Guidom Westerwellem slávnostne otvorili školský rok na Nemeckej škole v Bratislave s medzinárodným vzdelávacím programom.

5

Bilaterálne vzťahy

Základný pilier slovenskej zahraničnej politiky tvorí hodnotovo pevne ukotvená spolupráca s euroatlantickými partnermi a spojencami. Súčasťou pravidelného dialógu sa v minulom roku stalo aj hľadanie východísk z globálnej finančno-hospodárskej krízy a zintenzívňovanie ekonomickej spolupráce.

Mimoriadnu intenzitu na najvyššej úrovni zaznamenali najmä **slovensko-nemecké vzťahy**.

Z tohto pohľadu môžeme minulý rok označiť aj za **zahraničnopolitický rok Nemecka**. Strategickú dôležitosť vzájomného dialógu potvrdili návštevy nemeckého prezidenta Christiana Wulffa, kancelárky Angely Merkelovej a ministra zahraničných vecí Guida Westerwelleho v SR. Uskutočnilo sa prvé zasadnutie Slovensko-nemeckej reflexnej skupiny, ktoré potvrdilo blízkosť slovenských a nemeckých pohľadov na spôsoby riešenia dlhovej krízy v eurozóne.

Piliermi **slovensko-amerických spojeneckých vzťahov**, podporenými návštevami premiérky a ministra zahraničných vecí v USA, boli najmä **spolupráca v Afganistane, podpora demokracie** aj v kontexte

udalostí Arabskej jari (pomoc Tunisku v rámci Spoločenstva demokracií), a tiež aktivity posilňujúce našu **obchodno-investičnú, vedeckú a technologickú spoluprácu**. Dôležitou súčasťou dialógu s USA boli otázky spolupráce v oblasti obrany a vnútra. Vznik **Slovenského kongresového výboru** umožnil posilniť parlamentnú dimenziu vzťahov.

Návšteva Guida Westerwelleho v Bratislave
2. septembra 2011.

Bilaterálne vzťahy

Minister zahraničných vecí SR Mikuláš Dzurinda sa 29. 3. 2011 zúčastnil na Medzinárodnej konferencii o Líbii v Londýne.

Obchodná a ekonomická spolupráca – a najmä snaha lepšie využiť jej potenciál – boli základom vzťahov so **Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska**, čo potvrdila aj návšteva predsedníčky slovenskej vlády v Londýne.

Recipročné návštevy prezidentov Slovenskej republiky a **Talianska** potvrdili, že ťažisko spolupráce predstavuje aj naďalej energetika.

Impulzom pre rozvoj obchodno-ekonomickej spolupráce s **Ruskou federáciou** bolo zasadnutie zmiešanej medzivládnej komisie pre ekonomickú

a vedecko-technickú spoluprácu. Strategickou časťou hospodárskych vzťahov ostáva spolupráca v energetickej oblasti, najmä kontinuálne zabezpečenie dodávok nerastných surovín a ich tranzit cez územie SR.

Aktívne angažovanie sa Slovenskej republiky v procese rozširovania EÚ a pri riešení regionálnych výziev prehĺbilo spoluprácu s krajinami **západného Balkánu**. Návštevy najvyšších ústavných činiteľov SR prispeli k intenzifikácii spolupráce s Chorvátskom, Čiernou Horou, Srbskom a Bosnou a Hercegovinou, kde sa rozšíril priestor aj pre pôsobenie slovenských firiem.

Igor Slobodník,
veľvyslanec SR v SRN

Vzťahy s Nemeckom získali za 20 rokov vysokú intenzitu

- Vzťahy s Nemeckom sú dlhodobo pestované ako jedna zo zahraničnopolitických priorít Slovenska. Kde teda v uplynulom roku ležal „rastový potenciál“ relácie?

Sériou podujatí, a to aj na najvyššej úrovni – za účasti slovenského a nemeckého prezidenta, ako aj predsedov oboch parlamentov – sme si pripomenuli, ako gesto zmierenia vtedajšej Slovenskej národnej rady z februára 1991 voči karpatským Nemcom odsunutým po 2. svetovej vojne prispelo za uplynulých dvadsať rokov k vytvoreniu silnej väzby medzi oboma krajinami. Na jeseň sme založili slovensko-nemeckú reflexnú skupinu. Počas nášho predsedníctva vo vyšehradskom zoskupení sme sa silnú dvojstrannú väzbu usilovali preniesť aj do mnohostranného formátu – na

Slovenská zahraničná politika venovala primeranú pozornosť aj ďalším regiónom a krajinám. Oficiálna návšteva prezidenta SR v **Indonézii** priniesla nové impulzy pre prehĺbenie obchodno-ekonomickej spolupráce. Pokračovala revitalizácia vzťahov s Irakom v ekonomickej oblasti i obranno-bezpečnostnom sektore. Nový podnet dostala spolupráca s **Izraelom** v oblasti aplikovaného výskumu. Vo vzťahu ku krajinám **Ázie, Latinskej Ameriky a Afriky** sa Slovenská republika zameriavala predovšetkým na skvalitňovanie obchodno-ekonomickej dimenzie spolupráce.

Jadrový materiál pod kontrolou

Ministri zahraničných vecí Slovenskej republiky a USA Mikuláš Dzurinda a Hillary Clintonová podpísali v stredu 7. decembra 2011 v Bruseli Spoločný akčný plán medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Spojených štátov amerických na boj proti nelegálnemu nakladaniu s jadrovými a rádioaktívnymi materiálmi a súvisiacimi technológiami.

Ide o konkrétne projekty v teréne, ako napríklad zlepšenie vybavenia pre detekciu radiácie, školenia expertov, transfer skúseností susedným krajinám, či technické vybavenia na hraniciach. Realizácia týchto projektov pomôže vytvárať bezpečnejšie a stabilnejšie medzinárodné prostredie.

Ministri zahraničných vecí Slovenskej republiky a USA Mikuláš Dzurinda a Hillary Clintonová.

rozšírených zasadnutiach V4 v Bratislave sa zúčastnila tak spolková kancelárka Merkelová, ako aj vicekancelár a šéf diplomacie Westerwelle.

• **Nemecko je nepochybné európskym lídrom v oblasti aplikovaného výskumu, inovácií a nových technológií. Čo z toho vyplýva pre slovenskú diplomáciu a jej ekonomickú dimenziu?**

V uplynulom roku sme iniciovali spoluprácu v perspektívnej oblasti výroby a zavádzania elektromobilov. Uskutočnil sa okrúhly stôl zástupcov viacerých ministerstiev v Berlíne,

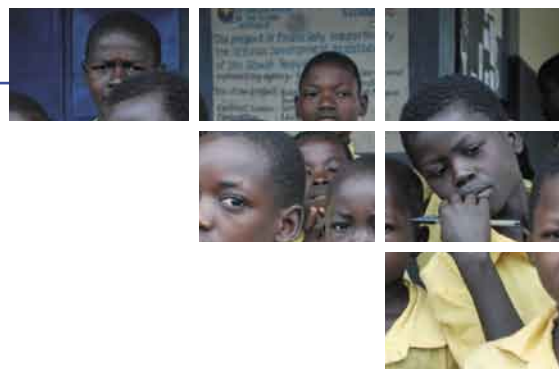
slovenský minister hospodárstva na túto tému rokoval s partnermi v Berlíne, Postupimi a v Essene, a aj na tomto základe padlo v januári 2012 v Bratislave rozhodnutie vytvoriť po vzore Nemecka národnú platformu pre elektromobilitu.

Minister zahraničných vecí SR Mikuláš Dzurinda sa 14. decembra 2011 stretol s viceprezidentom Kene Kalonzom Stephenom Musyokom.

6

Solidárne Slovensko

V roku 2011 sa uskutočnili koncepčné zmeny v oblasti poskytovania bilaterálnej oficiálnej rozvojovej pomoci. Spočívali **v zúžení geografického a sektorového zamerania pomoci** a v rozdelení rozvojovej spolupráce na **štandardnú bilaterálnu rozvojovú pomoc** a technickú pomoc, v rámci ktorej sa vytvoril aj samostatný program MZV SR – **Centrum na odovzdávanie transformačných skúseností SR z integrácie** (CETIR).

MZV SR rozširovalo zmluvnú základňu s prioritnými partnerskými krajinami oficiálnej rozvojovej pomoci SR. V decembri 2011 bola podpísaná Dohoda medzi **vládou SR a vládou Kene** o rozvojovej spolupráci. Podobná dohoda bola ponúknutá aj Južnému Sudánu, Čiernej Hore, Bosne a Hercegovine a Ukrajine.

Návštevou ministra zahraničných vecí SR **v Keni a Južnom Sudáne** v decembri 2011 vyslala Slovenská republika silný politický signál smerom k ďalšiemu rozvoju vzájomných vzťahov s týmito dvoma prioritnými krajinami oficiálnej rozvojovej pomoci SR.

Rozvojová pomoc SR naďalej plnila úlohu nástroja na podporu reforiem a integračného procesu krajín západného Balkánu a Východného partnerstva EÚ prostredníctvom spomínaného programu CETIR. Tento

druh pomoci sa v roku 2011 rozšíril aj o krajiny Južného susedstva EÚ – **Egypt a Tunisko**.

SR promptne reagovala na humanitárne krízy vo svete. Poskytla finančnú humanitárnu pomoc **Japonsku** po ničivom zemetrasení, **Bosne a Hercegovine** formou projektu „Dom na pol ceste“, **Libyi** na podporu aktivít detí v tuniskom utečeneckom tábore, krajinám **Afrického rohu** v dôsledku ničivého sucha.

MZV SR okrem toho poskytlo humanitárnu pomoc na liečebné náklady pre **zranených občanov Líbye**, ktorí sa liečili v piešťanských kúpeľoch a na **ozdravný pobyt detí z Ruskej federácie v SR**.

Aktuálny prehľad o humanitárnej pomoci

V roku 2011 Slovenská republika pohotovo reagovala na humanitárne krízy a poskytla **humanitárnu pomoc v celkovej výške 538 827 €**.

Finančná humanitárna pomoc sa v roku 2011 uskutočnila prostredníctvom **desiatich projektov v celkovej sume 216 117 €** v krajinách ako **Japonsko, Rusko, Bosna a Hercegovina, Bielorusko, Tunisko, Keňa, Etiópia a Líbya**.

Rozvojová pomoc

Prostredníctvom sekcie integrovaného záchranného systému a civilnej ochrany MV SR poskytlo Slovensko materiálnu humanitárnu pomoc **Uzbekistanu, Japonsku** v dvoch etapách, a tiež **Pakistanu** a **Turecku** v celkovej hodnote **322 710 €**.

Budúcnosť Južného Sudánu

Rozvojové projekty

Celkovo MZV SR v roku 2011 podporilo rozvojové projekty dvojstrannej spolupráce sumou 6 075 222,80 € a projekty CETIR sumou 56 887,50 €.

Okrem toho poskytlo finančné príspevky (malé granty) **do 5000 €**, finančnú humanitárnu pomoc a prispelo k budovaniu kapacít Platformy mimovládnych rozvojových organizácií.

Príklady projektov

Základná zdravotná starostlivosť pre Južný Sudán

– V snahe pomôcť krajine začalo občianske združenie Magna Deti v núdzi s podporou SlovakAid realizovať projekt mobilnej zdravotníckej kliniky v oblasti Terekeka. Svoje služby poskytuje mobilná klinika na území s populáciou 23-tisíc obyvateľov, kde predtým nebola poskytovaná žiadna zdravotná pomoc.

Obnova lesných a vodných zdrojov v Keni – Občianske združenie **Človek v ohrození** v roku 2011 odštartovalo enviromentálny rozvojový projekt zameraný na obnovu lesných a vodných zdrojov v mestečku Molo v oblasti centrálnej Kene. Projekt financovaný z prostriedkov SlovakAid sa uskutoční v priebehu dvoch rokov v spolupráci s miestnou organizáciou **Network for Ecofarming in Africa**.

Podpora SlovakAid pre tri humanitárne projekty v regióne Afrického rohu – MZV SR poskytlo finančnú humanitárnu pomoc vo výške 60-tisíc € na boj s potravinovou krízou v Somálsku, Keni, Etiópii a Ugande. Projekt **Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety** bol zameraný na poskytnutie potravinovej pomoci hladujúcim deťom v utečeneckých táboroch Dadaab v severovýchodnej Keni. Organizácia **Magna Deti v núdzi** dostala podporu na projekt zameraný na zníženie úmrtnosti detí v oblasti Garissa v severovýchodnej Keni. Cieľom projektu **Nadácie Integra v Etiópii** bolo poskytnúť podporu prostredníctvom potravín a čistenia pitnej vody pre najohrozenejšiu skupinu ľudí – matky, deti, tehotné a dojčiace ženy.

Arabská jar aj na festivale Pohoda

Jednou zo sprievodných akcií **festivalu Pohoda 2011** bola **panelová diskusia na tému Egyptská biela revolúcia: Spoznajte tváre z námestia Tahrír**, v ktorej vystúpil minister zahraničných vecí SR Mikuláš Dzurinda spolu s generálnym riaditeľom Podporného centra egyptských MVO (Egyptian NGO Support Center) Shareefom Ghoneim a ženskou aktivistkou Reham Afifi. Slovenská republika na situáciu promptne reagovala a aktívne podporovala prechod Egypta k demokracii. MZV SR minulý rok vypísalo **špeciálne výzvy pre Egypt a Tunisko** na predkladanie projektov v celkovej

výške stotisíc eur a podporilo dva projekty pre Egypt – kapacitné posilnenie rodiacich sa organizácií egyptskej občianskej spoločnosti v čase formovania nového politického systému a novej politickej kultúry a celoštátne pozorovanie minuloročných prezidentských a parlamentných volieb v Egypte, čo zahŕňalo školenie pozorovateľov a odbornú pomoc slovenských expertov.

Pre Tunisko bola špeciálna výzva vypísaná vzhľadom na to, že Slovenská republika sa zamerala aj na pomoc tejto krajine pri prechode k demokracii.

Ďakovný list japonského ministra zahraničných vecí

Japonsko ocenilo pomoc, ktorú mu poskytla Slovenská republika po ničivom zemetrasení. Minister zahraničných vecí Japonska Takeakiho Matsumota v osobnom ďakovnom liste uviedol: ... „Chcem vyjadriť našu najhlbšiu vďaku za cennú pomoc vlády Slovenskej republiky za poskytnutie humanitárnej pomoci

prostredníctvom Európskej únie, ako aj za finančnú podporu pre severovýchodný región Japonska, ktorý bol postihnutý zemetrasením a cunami“... Zbierku na pomoc postihnutému obyvateľstvu Japonska organizovali aj pracovníci Ministerstva zahraničných vecí SR.

**STREDISKO MZV SR PRE POMOC
A SLUŽBY OBČANOM**

Tel.: +421 2 5978 5978
Fax: +421 2 5978 4499
e-mail: info@mzv.sk

7

Služba občanom

Kvalitnú, rýchlu a dostupnú konzulárnu pomoc slovenským občanom v zahraničí v roku 2011 zabezpečovala sieť **72 slovenských diplomatických a konzulárnych misií**.

Pomoc v núdzi a konzulárna asistencia

Kým v roku 2009 dovolenovalo v zahraničí 530-tisíc Slovákov, v roku 2010 ich bolo 600-tisíc a v roku 2011 už takmer 700-tisíc. Z tohto počtu sa so žiadosťou o poskytnutie konzulárnej pomoci na diplomatické a konzulárne misie Slovenskej republiky **v 48 štátoch sveta** obrátilo **2 195 osôb**, ktoré nevedeli svoju situáciu vyriešiť bez konzulárnej asistencie.

Rastie aj počet slovenských občanov dlhodobo pôsobiacich v zahraničí. Konzulárna asistencia bola rozšírená na tretie štáty, kde SR nemá svoje zastúpenie. Dohoda medzi ministerstvami zahraničných vecí SR a ČR z roku 2011 umožňuje slovenským občanom žiadať o konzulárnu pomoc na **72 diplomatických a konzulárnych úradoch Českej republiky v 54 štátoch sveta**.

V roku 2011 v porovnaní s minulosťou narástol počet prípadov obchodovania s ľuďmi. Kým v roku 2010 vstúpilo do agendy pomoci obetiam obchodovania

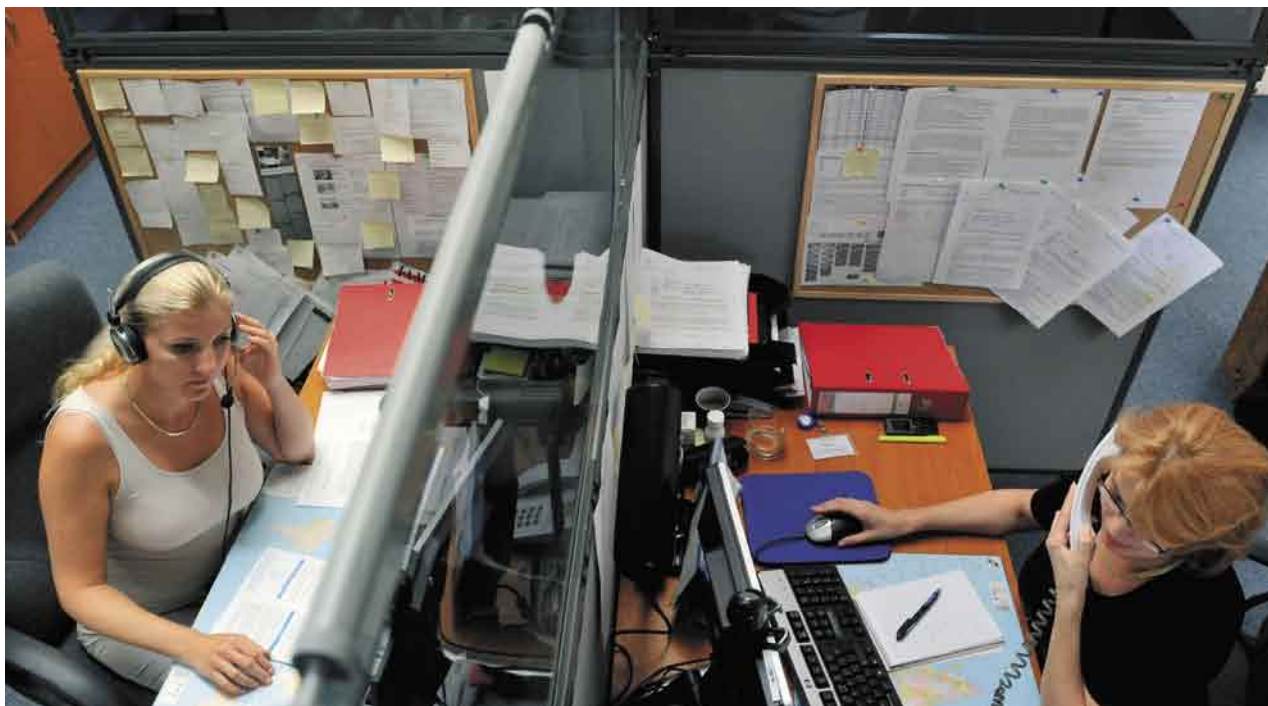
s ľuďmi celkom päť ZÚ SR, ktoré participovali na riešení ôsmich návratov obetí zo zahraničia, vlni **21 obetiam poskytovalo pomoc 7 konzulárnych pracovísk**.

Činnosť Strediska pre pomoc a služby občanom

V rámci svojho poslania pri poskytovaní informácií prvého kontaktu z oblasti konzulárnych služieb a asistencie a pri prvotnej intervencii v prípadoch nepredvídaných a krízových udalostí, poskytlo stredisko v minulom roku 8 367 telefonických informácií, čo je nárast približne o 1000 v porovnaní s rokom 2010. Vybavilo tiež 756 e-mailových dožiadaní a 902 odpovedí na dožiadania podané v zmysle zákona č. 211/200 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám. **Prostredníctvom programu registračného formulára sa vo vlaňajšom roku do databázy spravovanej SPSO zaregistrovalo celkom 7 771 občanov.**

Stredisko v súčinnosti s ostatnými útvarmi MZV SR asistovalo pri zabezpečovaní **evakuácie slovenských občanov** z viacerých oblastí sveta, ktoré postihli prírodné katastrofy, alebo kde vypukli ozbrojené konflikty. Išlo o turistov a občanov SR v Egypte, Líbyi, Japonsku, Thajsku, Haiti, Indii, Indonézii, Mexiku, Nepále, USA a v Dominikánskej republike.

Služba občanom

Stredisko MZV SR pre pomoc a služby občanom.

Agenda cestovných dokladov

Skalitňovanie, zjednodušenie a zrýchlenie vybavovania žiadostí občanov o cestovné doklady je jednou z najdôležitejších úloh konzulárnej služby. V agende cestovných dokladov sa podarilo výrazne **skrátiť lehoty na vybavenie pasov** a súčasne aj **znižiť administratívnu náročnosť pasovej agendy**.

Víza a dohody o zastupovaní pri vydávaní víz

V roku 2011 narástol počet žiadateľov o víza v porovnaní s predošlým rokom o približne 14 500, teda o štvrtinu, čím sa ich počet dostal na úroveň medzi r. 2008 a 2009. Obrat spôsobil výrazne narastajúci počet klientov slovenských a zahraničných cestovných kancelárií cestujúcich na Slovensko, predovšetkým občanov Ukrajiny a Ruska, ktorí sa rozhodli stráviť vianočné a novoročné sviatky v slovenských rekreačných a športových strediskách.

MZV v tejto súvislosti zorganizovalo pracovné stretnutia s cestovnými kancelármi v Bratislave, Moskve a v Kyjeve, zabezpečilo špeciálne zimné akreditácie pre cestovné kancelárie a zvýšilo informovanosť verejnosti prostredníctvom tlačových besied. Bola zriadená „horúca linka“ pre oblasť vydávania víz a skrátli sa

lehoty vydávania víz. V schengenskom priestore od novembra 2011 zabezpečovalo vízovú agendu **7 regionálnych vízových centier**, t. j. zastupiteľské úrady SR v Aténach, Berlíne, Madride, Paríži, Prahe, Varšave a Viedni.

Stredisko MZV SR pre pomoc a služby občanom.

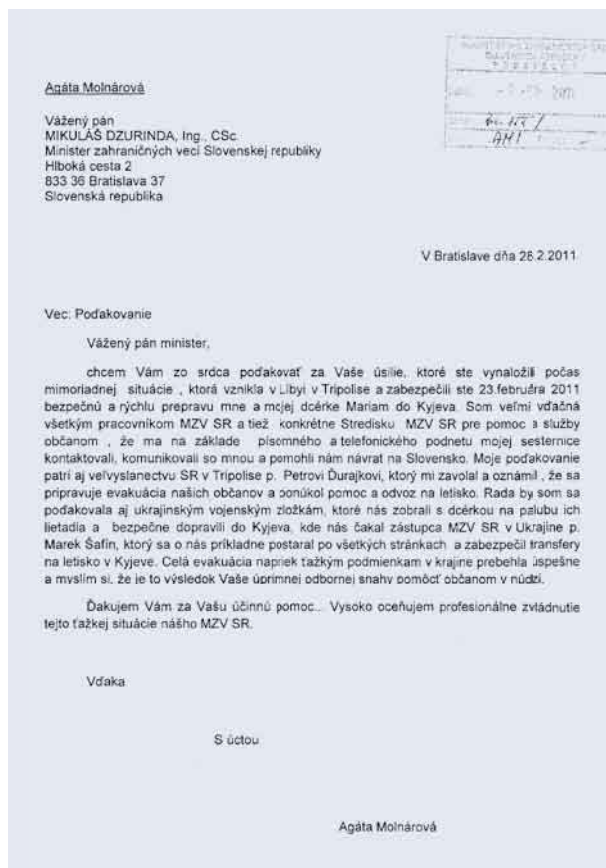
Pre slovenských občanov platila v roku 2011 vízová povinnosť na **vstup do 129 štátov**. Počas roka sa zrušila vízová povinnosť pre občanov SR pri krátkodobých cestách do 30 dní do Thajska. Otázka zrušenia vízovej povinnosti slovenských občanov do čo najväčšieho počtu krajín sveta zostáva pre konzulárnu službu naďalej jedným z hlavných cieľov jej pôsobenia.

Boli uzatvorené, resp. vstúpili do platnosti dohody o zastupovaní pri vydávaní víz s **Rakúskom, Maďarskom, Slovinskom, Lotyšskom a Českom**. Od 4. decembra 2011 nadobudla platnosť dohoda a zároveň vykonávací protokol medzi MZV Slovenskej republiky a MZV Českej republiky o zastupovaní pri vydávaní víz. **Česko zastupuje SR** pri vydávaní víz **v Afganistane, Alžírsku, Pakistane, Ghane, Mongolsku a na Filipínach, Slovensko**, naopak, recipročne **zastupuje ČR** pri vydávaní víz **v Keni**.

V priebehu roka 2011 pokračovali tiež rokovania o uzavretí dohôd o zastupovaní pri vydávaní víz s **Poľskom, Litvou, Španielskom a Estónskom**.

Konzulárna služba v číslach

- 2 195 prípadov poskytnutia konzulárnej pomoci
- 33 922 overovacích úkonov na ZÚ SR
- 7 593 žiadostí o vystavenie cestovných pasov
- 3 540 žiadostí o náhradný cestovný doklad
- 338 zranených a hospitalizovaných
- 1 605 prípadov trestnej činnosti občanov SR
- 617 prípadov úmrtia
- vystavenie 3 540 náhradných cestovných dokladov
- uzavretie 25 manželstiev na ZÚ
- zodpovedaných vyše 40 tisíc e-mailových žiadostí o poskytnutie informácií
- 798 žiadostí o osvedčenie Slováka žijúceho v zahraničí
- 74 276 žiadostí o víza, 1 304 žiadostí zamietnutých, 72 802 víz udelených

Ďakovný list za promptnú a úspešnú evakuáciu z Líbie.

AKTUÁLNE

CESTOVANIE A KONZULÁRNE INFO

MINISTERSTVO

ZAHRAINIČNÁ POLITIKA

ČINNOSŤ MINISTERSTVA

SŁUŽBY OBČANOM

Zahraničná politika

Kalendár podujatí k zahraničnej politike

Bezpečnostná politika

Európske záležitosti

Ekonomická diplomacia

Podnikajme v zahraničí

Úvod

Zoznam zastupiteľských úradov

Honorárne konzuláty

Informácie pre podnikanie podľa krajín

Významné podujatia

Verejné obstarávanie medzinárodných organizácií

Užitočné odkazy

Tendre a dopyty

Databáza exportérov

Čísla, údaje, fakty

Newsletters

Oficiálna rozvojová pomoc

Ludské práva

Výbor pre medzinárodné humanitárne právo

Medzinárodné zmluvy

Slovensko v OSN

Slovensko v UNESCO

Slovensko v NATO

Slovensko v OBSE

Slovensko v Rade Európy

Slovensko v OECD

Podnikajme v zahraničí

Vážení priatelia,

vitajte v portáli podnikateľského informačného centra Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky.

Našou úlohou je prostredníctvom operatívnej komunikácie poskytovať informácie nevyhnutné k presadzovaniu vašich podnikateľských ambícií v oblasti exportu výrobkov a služieb, vývozu kapitálu, vytvárania kooperčných vzťahov a zakladania spoločných podnikov v zahraničí. Cieľom rubriky portálu je poskytovať kontakty, praktických rád a zmapovanie obchodných a investičných príležitostí, vhodných pre realizovanie vašich podnikateľských zámerov.

ZASTUPITEĽSKÉ ÚRADY SR

HONORÁRNE KONZULÁTY SR

INFORMÁCIE PRE PODNIKANIE

ČÍSLA, ÚDAJE, FAKTY

DATABÁZA EXPORTÉROV

PODNIKATEĽSKÉ CENTRUM MZV SR

Sme Vám k dispozícii v pracovných dňoch od 8:00 do 15:30

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
Oddelenie podnikateľského centra
Hiboká cesta 2, 833 36 BRATISLAVA
Tel. 02/ 5978 5959
E-mail: bizinfo@mzv.sk

NAŠI PARTNERI

AKTUÁLNE

CESTOVANIE A KONZULÁRNE INFO

MINISTERSTVO

ZAHRAINIČNÁ POLITIKA

ČINNOSŤ MINISTERSTVA

SŁUŽBY OBČANOM

Zahraničná politika

Kalendár podujatí k zahraničnej politike

Bezpečnostná politika

Európske záležitosti

Ekonomická diplomacia

Podnikajme v zahraničí

Úvod

Zoznam zastupiteľských úradov

Honorárne konzuláty

Informácie pre podnikanie podľa krajín

Významné podujatia

Verejné obstarávanie medzinárodných organizácií

Užitočné odkazy

Tendre a dopyty

Databáza exportérov

Číslo, údaje, fakty

Newsletters

Oficiálna rozvojová pomoc

Ludské práva

Výbor pre medzinárodné humanitárne právo

Medzinárodné zmluvy

Slovensko v OSN

Slovensko v UNESCO

Slovensko v NATO

Podnikajme v zahraničí

Vážení priatelia,

vitajte v portáli podnikateľského informačného centra Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky.

Našou úlohou je prostredníctvom operatívnej komunikácie poskytovať informácie nevyhnutné k presadzovaniu vašich podnikateľských ambícií v oblasti exportu výrobkov a služieb, vývozu kapitálu, vytvárania kooperčných vzťahov a zakladania spoločných podnikov v zahraničí. Cieľom rubriky portálu je poskytovať kontakty, praktických rád a zmapovanie obchodných a investičných príležitostí, vhodných pre realizovanie vašich podnikateľských zámerov.

ZASTUPITEĽSKÉ ÚRADY SR

HONORÁRNE KONZULÁTY SR

INFORMÁCIE PRE PODNIKANIE

ČÍSLA, ÚDAJE, FAKTY

DATABÁZA EXPORTÉROV

Podnikateľské centrum MZV SR

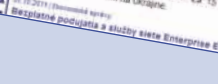
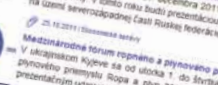
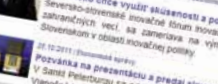
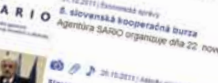
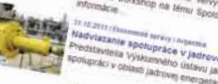
Sme Vám k dispozícii v pracovných dňoch od 8:00 do 15:30

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
Oddelenie podnikateľského centra
Hiboká cesta 2, 833 36 BRATISLAVA
Tel. 02/ 5978 5959
E-mail: bizinfo@mzv.sk

NAŠI PARTNERI

EKONOMICKÉ SPRÁVY

AKTUÁLNE

CESTOVANIE A KONZULÁRNE INFO

MINISTERSTVO

ZAHRAINIČNÁ POLITIKA

ČINNOSŤ MINISTERSTVA

SŁUŽBY OBČANOM

Zahraničná politika

Kalendár podujatí k zahraničnej politike

Bezpečnostná politika

Európske záležitosti

Ekonomická diplomacia

Podnikajme v zahraničí

Úvod

Zoznam zastupiteľských úradov

Honorárne konzuláty

Informácie pre podnikanie podľa krajín

Významné podujatia

Verejné obstarávanie medzinárodných organizácií

Užitočné odkazy

Tendre a dopyty

Databáza exportérov

Číslo, údaje, fakty

Newsletters

Oficiálna rozvojová pomoc

Ludské práva

Výbor pre medzinárodné humanitárne právo

Medzinárodné zmluvy

Slovensko v OSN

Slovensko v UNESCO

Slovensko v NATO

Slovensko v Rade Európy

Slovensko v OECD

Informácie pre podnikanie podľa krajín

Zaužívané meno štátu

Svetoznačí

Oficiálny názov štátu

Webová stránka priručného zastupiteľského úradu

Albánsko

Alžírsko

Argentína

Arménsko

Austrália

Azerbajdžan

Bahrajn

Bangladéš

Belgicko

Belize

Bhután

Bielorusko

Bolivia

Bosna a Hercegovina

Brazília

Brunej

Bulharsko

Cyprus

Česko

Čierna Hora

Čile

Južná Amerika

Albánsko

Alžírsko

Argentína

Arménsko

Austrália

Azerbajdžan

Bahrajn

Bangladéš

Belgicko

Belize

Bhután

Bielorusko

Bolivia

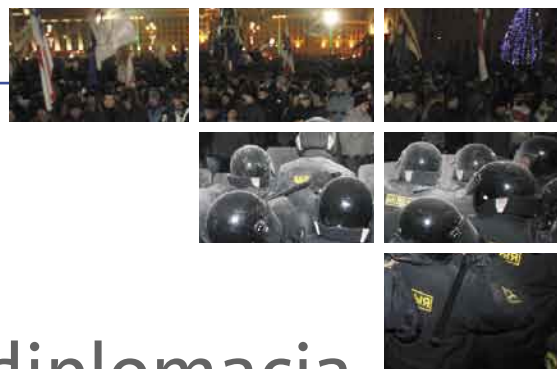
Bosna a Hercegovina

Brazília

Brunej

8

Ekonomická diplomacia a energetická bezpečnosť

Podpora ekonomického rastu, konkurencieschopnosti a zamestnanosti v Slovenskej republike je jednou zo základných priorít MZV

najmä v súčasnom období svetovej finančnej krízy. Integráciou ekonomických diplomatov na MZV vznikol nový systémový rámec tejto súčasti diplomacie, umožňujúci tesnejšie prepojenie zahraničnopolitického pôsobenia s ekonomickými potrebami krajiny, ako aj racionálnejšie využívanie ľudských a finančných zdrojov. Napĺňanie cieľov ekonomickej diplomacie bolo súčasťou práce všetkých diplomatov na slovenských zastupiteľských úradoch. Dôležitou súčasťou hodnotenia veľvyslancov sa stal ich prínos v oblasti podpory exportu slovenských výrobkov, zvyšovanie prílevu zahraničných investícií, moderných technológií a inovácií, a rozvoji aktívneho cestového ruchu. Presunutím pozornosti na krajiny, ktoré sú pre Slovensko dôležité z hľadiska diverzifikácie hospodársko-obchodnej spolupráce, sa rozšíril aj teritoriálny záber ekonomickej diplomacie.

MZV SR zorganizovalo počas roka 2011 viacero podujatí orientovaných na **pomoc podnikateľskému sektoru v SR a na podporu obchodu, investícií a inovácií**. Výsledkom diskusného fóra **Ekonomická diplomacia ako služba podnikateľskej verejnosti** bola definícia základných požiadaviek, predstáv a potrieb podnikateľskej

verejnosti pri presadzovaní ich podnikateľských zámerov a záujmov v zahraničí smerom k zainteresovaným štátnym inštitúciám a nastavenie efektívneho optimálneho spôsobu spolupráce štátnych inštitúcií s podnikateľmi. Úlohy pri presadzovaní ekonomických záujmov Slovenskej republiky a jej podnikateľských subjektov v zahraničí boli jednou z nosných tém v rámci pravidelnej porady vedúcich zastupiteľských úradov SR. Jej súčasťou bola taktiež **kontaktná burza obchodných a investičných príležitostí**, kde mali podnikatelia možnosť prerokovať s veľvyslancami svoje podnikateľské zámery v zahraničí. MZV SR v spolupráci s regionálnymi komorami SOPK a VÚC (Nitra, Košice, Trenčín) organizovalo tiež stretnutia s podnikateľmi v regiónoch. So SARIO spolupracovalo na príprave 5. Slovenskej kooperačnej burzy v novembri 2011. Službou podnikateľským subjektom SR pôsobiacim v iných krajinách je aj informačný portál MZV **Podnikajme v zahraničí**.

Na pomoc pri získavaní skúsenosti z oblasti vedomostnej ekonomiky z vyspelých krajín sa na MZV SR uskutočnilo v októbri 2011 **Seversko-slovenské inovačné fórum**, zorganizované v spolupráci so zastupiteľskými úradmi Dánska, Fínska, Nórska a Švédska. Vedomostnej ekonomike bol venovaný aj **seminár Vyšehradskej štvorky a Japonska** k inovačnej politike, či **Inovačné a technologické fórum Slovensko – Turecko**.

Ekonomická diplomacia a energetická bezpečnosť

M. Kottman
generálny riaditeľ Sekcie
hospodárskej spolupráce
MZV SR

Integrácia ekonomickej diplomacie do zahraničnej služby

Cieľom zámeru zjednotiť výkon zahraničnej služby a ekonomickej diplomacie bolo od samého začiatku efektívnejšie presadzovanie ekonomických záujmov SR, s dôrazom na dosiahnutie vyššej synergie, sústredenie kapacít na efektívnejšie poskytovanie podpory podnikateľským subjektom na zahraničných trhoch.

Hlavnou úlohou MZV SR v oblasti ekonomickej diplomacie bolo monitorovať ekonomickú situáciu a podmienky na vonkajších trhoch, identifikovať príležitosti a partnerov a presadzovať záujmy slovenskej ekonomiky v zahraničí prostredníctvom siete diplomatických misíí. Ekonomická diplomacia ako súčasť jednotnej zahraničnej služby zahŕňala všetky relevantné aktivity MZV SR a premietala sa do činnosti všetkých diplomatických misíí SR, teda nielen tých, kde pôsobili špecializovaní ekonomickí diplomati.

Náplň činnosti ekonomických diplomatov na diplomatických misíách SR zahŕňala:

- pomoc pri nadväzovaní kontaktov s ministerstvami a ďalšími štátnymi inštitúciami, obchodnými komorami, združeniami na podporu podnikania a médiami na

Multilaterálna ekonomická diplomacia

Slovenskí diplomati prezentovali a presadzovali stanoviská a záujmy SR v rámci globálnych obchodno-ekonomických organizácií ako je **Svetová obchodná organizácia (WTO)**, viacerých **ekonomických organizácií OSN** (Konferencia OSN pre obchod a rozvoj – UNCTAD, Organizácia Spojených národov pre priemyselný rozvoj – UNIDO, Rozvojový program OSN – UNDP). Významná bola aj podpora ekonomických záujmov SR v globálnych finančných inštitúciách, najmä v **Medzinárodnom finančnom fonde**, vo **Svetovej banke**, či v **Európskej banke pre obnovu a rozvoj**. Prínos týchto organizácií pre SR spočíval najmä v hľadaní optimálnych riešení ako uskutočňovať nevyhnutné reformy a dosiahnuť fiškálnu konsolidáciu.

Významné bolo aj naše členstvo a aktivity v **Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj**. Pravidelné prehľady a hodnotenia OECD s konkrétnymi odporúčaniami pre SR pomáhali formulovať národné stratégie a sektorálne politiky a mali tiež významný dosah na celkové vnímanie Slovenskej republiky v odborných európskych a globálnych organizáciách a kruhoch. V rámci OECD sa uskutočnili úspešné obhajoby národnej energetickej politiky, environmentálnej výkonnosti a hodnotenie systému poskytovania slovenskej rozvojovej pomoci.

Energetická bezpečnosť

Dôležitou úlohou slovenskej diplomacie bolo prehlbovanie spolupráce v oblasti energetickej bezpečnosti, podpora budovania **severo-južných plynovodných prepojení**, energetickej infraštruktúry v oblasti elektrických sietí a dodávok ropy a efektívneho mechanizmu európskeho energetického trhu. Témy energetickej bezpečnosti boli súčasťou rokovaní platforiem EÚ, V4, OBSE, Energetickej platformy Východného partnerstva a OSN. V roku 2011 uskutočnila Medzinárodná energetická agentúra hĺbkové hodnotenie energetickej politiky, v ktorom podporila úsilie SR o posilnenie regionálnej integrácie a energetickej efektívnosti.

MZV v rámci vlastného projektu **Vonkajšej energetickej bezpečnosti** pravidelne monitorovalo a hodnotilo situáciu a prognózovalo vývoj vo svetovej energetike. Vypracovalo stratégiu presadzovania záujmov SR v oblasti energetickej bezpečnosti v medzinárodných organizáciách. Z pozície lídra pokračovala SR v iniciatíve v tejto oblasti aj na pôde OBSE.

Verejné obstarávanie v zahraničí

Jednou z oblastí, na ktoré sa MZV SR zameriavalo, bolo aj verejné obstarávanie

národnej a regionálnej úrovni, ako aj sprostredkovávanie ich kontaktov s podobnými inštitúciami v SR;

- vypracovanie ekonomickej informácie o teritóriu (s polročnou periodicitou);
- vyhodnocovanie makroekonomického vývoja, ako aj spracovanie parciálnych ekonomických informácií o situácii v jednotlivých odvetviach ekonomiky v krajine pôsobenia;
- informácie o podnikateľských príležitostiach, medzinárodných tendroch, veľtrhoch, ktoré sú dôležité pre slovenské inštitúcie a podniky;
- poskytovanie poradenských služieb podnikateľským subjektom pri vstupe na zahraničný trh a na podporu slovenského exportu;
- pomoc pri riešení problémov, ktoré indikujú MZV, rezorty, ďalšie inštitúcie a podnikatelia;

- koordinácia inštitucionálnej bilaterálnej hospodárskej spolupráce medzi SR a krajinami akreditácie;
- koordinácia ekonomických aktivít vo vzťahu k činnosti EÚ a medzinárodných organizácií;
- organizovanie a účasť na obchodných rokovaniach (v rámci obchodných delegácií), účasť a prezentácia na veľtrhoch a výstavách, seminároch a konferenciách, ako aj zabezpečenie ďalších propagačných akcií;
- vyhľadávanie kontaktov na potenciálnych obchodných a investičných partnerov a pomoc pri ich nadväzovaní;
- poradenstvo a informačná podpora pre potenciálnych zahraničných investorov, plnenie úloh zameraných na získavanie zahraničných investorov v spolupráci so SARIO.

v rámci medzinárodných organizácií. Slovenské podnikateľské subjekty zatiaľ veľmi slabo využívali možnosti získať zákazky cez verejné obstarávanie pre programy a potreby medzinárodných organizácií. MZV SR na svojej webovej stránke poskytovalo záujemcom informácie o pravidlách,

postupoch a možnostiach, ako sa uchádzať o objednávky vo väčšine medzinárodných organizácií. S cieľom propagovať túto činnosť pripravilo MZV SR v spolupráci s MF SR v júni 2011 pre podnikateľov seminár k problematike verejného obstarávania v rámci skupiny Svetovej banky.

V OBCI SELCA PŮSOBIL V ROKOCH 1893 - 1906 AKO LEKÁR
ZAKLADATEL MODERNEJ SLOVENSKEJ LITERATÚRY

U OPĆINI SELCA DJELOVAO JE OD 1893 - 1906 GODINE
KAO LIJEČNIK OSNIVAČ MODERNE SLOVAČKE KNJIŽEVNOSTI

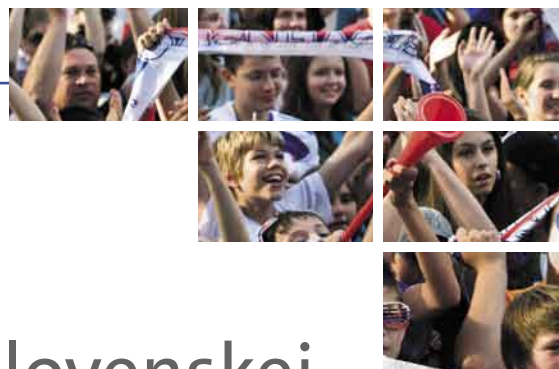
MUDr. MATEJ BENCÚR (MARTIN KUKUČIN)

 PRI PRÍLEŽITOSTI 150. VÝROČIA NARODENIA VENOVALO
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

POVODOM 150. OBLJETNICE RODENJA PLOČU JE POSTAVILO
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA REPUBLIKE SLOVAČKE

9

Prezentácia Slovenskej republiky v zahraničí

Z roka na rok hrá dôležitejšiu úlohu kvalitná prezentácia Slovenskej republiky v zahraničí – jej tvorivého ľudského potenciálu, kultúry, prírody a najmä vhodného priestoru na podnikanie a investovanie. MZV vypracovalo v tejto súvislosti **koncept prezentácie krajiny – Slovensko: krajina s potenciálom**. Jednou z ťažiskových tém bolo v minulom roku **20. výročie Vyšehradskej štvorky** a jej prezentácia ako platformy pre efektívnu spoluprácu a koordináciu v európskych témach. Kľúčovými udalosťami bolo tiež **90. výročie narodenia Alexandra Dubčeka**, **100. výročie narodenia hudobného skladateľa Jána Cikkeru** a **podpora prípravy projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013**. Medzi významné aktivity z pohľadu prezentácie Slovenskej republiky možno zaradiť aj vrcholné športové podujatie, akým boli **Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji** usporiadané v roku 2011 v SR, ktoré boli taktiež popularizované slovenskými zastupiteľskými úradmi. Pri predstavovaní hodnôt slovenskej kultúry v zahraničí spolupracovala Slovenská republika aj s ďalšími členskými krajinami EÚ, so štátmi V4 a Stredoeurópskej kultúrnej platformy, a tiež na pôde Medzinárodného združenia kultúrnych inštitútov (EUNIC).

V spolupráci s ministerstvami kultúry, hospodárstva, financií a Slovenskou agentúrou pre rozvoj cestovného ruchu vzniklo viacero odborných seminárov a prezentácií cestovného ruchu, či Investičná roadshow v USA, zameraná na zviditeľnenie slovenského podnikateľského prostredia.

Z kultúrnych aktivít vo svete

- Pokračovanie putovnej výstavy **Súčasnité slovenské sklo**, ktorá obsahuje diela najvýznamnejších umelcov – sklárov (výstavy v Lotyšsku, Rusku, Nemecku, v roku 2012 nasledujú Švédsko, Nórsko, Dánsko).
- Výstavný projekt **Slováci pomáhajú svetu** ako súčasť aktivít Európskej komisie k Európskemu roku dobrovoľníctva. Projekt sa distribuoval v piatich jazykových mutáciách na CD nosičoch na všetky zastupiteľstvá SR.
- Účasť Slovenskej republiky na dvoch kultúrnych podujatiach **Stredoeurópskej kultúrnej platformy** – DJ Night v júni 2011 v Budapešti a Not Fashion Alone v novembri 2011 vo Varšave.
- Výstava **Danubius Fluvius** k 10. výročiu otvorenia mosta Márie Valérie v Štúrove, ktorá sa bude postupne využívať v ďalších krajinách ležiacich na Dunaji.
- V Jakarte sa začala druhá fáza výstavného projektu diel slovenských výtvarných umelcov 20. storočia zo zbierok **Považského múzea v Žiline**.
- V decembri 2011 bol v Dillí spustený putovný projekt **Slovenská grafika na cestách** (cyklus výstav grafik Miroslava Cipára v Ázii).
- V auguste 2011 bola na ostrove Brač v Chorvátsku slávnostne odhalená pamätná tabuľa pri príležitosti **150. výročia narodenia Martina Kukučína**.

1. 3. 2011 sa konalo verejné podujatie na podporu oslobodenia politických väzňov v Bielorusku pri pamätníku Sviečkovej manifestácie.

10

Hodnotová zahraničná politika

Transparentná hodnotová zahraničná politika prispela ku zvýšeniu prestíže, rešpektu a ďalšiemu zviditeľneniu sa Slovenskej republiky vo svete. Toto úsilie smerovalo predovšetkým k podpore a presadzovaniu hodnôt demokracie a ľudských práv.

V prípade **Bieloruska** presadzovala SR zvýšený tlak na režim prezidenta Alexandra Lukašenka a podporila cielené sankcie proti nedemokratickému vedeniu krajiny. Dôvodom tohto tlaku bola snaha donútiť bieloruské vedenie predovšetkým k prepusteniu politických väzňov a k dodržiavaniu ľudských práv. Okrem toho slovenská diplomacia podporovala bieloruskú občiansku spoločnosť a pomáhala občianskym aktivistom. Výrazne prispela k formulácii politiky EÚ voči Bielorusku a podarilo sa jej udržať tému politických procesov a väzňov v Bielorusku v centre pozornosti medzinárodného spoločenstva.

Slovenská republika aktívne zareagovala aj na zmeny v severnej Afrike vyvolané tzv. Arabskou jarou. Minister zahraničných vecí SR navštívil Egypt, kde vyjadril podporu transformácii krajiny a skorému uskutočneniu demokratických volieb. **Spolu s Holandskom sa Slovenská republika stala spolupredsedom Pracovnej skupiny Spoločenstva demokracií pre Tunisko** zameranej na pomoc tejto krajine pri prechode k demokracii.

Z ďalších aktivít možno spomenúť aj zapojenie sa Slovenskej republiky do **americko-brazílskej Iniciatívy o otvorenom vládnutí**, ktorá si kladie za cieľ zlepšovať vládnutie a spravovanie vecí verejných zvyšovaním

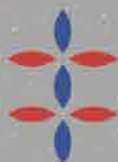
transparentnosti verejnej správy, jej efektivity a zodpovednosti, ako aj vytváraním príležitostí pre občanov participovať na vládnutí.

SR proti represiám v Bielorusku

Na pôde Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) Slovenská republika spolupracovala na spustení Moskovského mechanizmu OBSE voči Bielorusku. Cieľom iniciatívy bolo objektívne prešetriť porušovanie ľudských práv po stupňujúcich sa represiách zo strany bieloruského režimu po prezidentských voľbách v roku 2010 a vypracovať odporúčania pre bieloruskú vládu.

Oprávnenosť tejto iniciatívy potvrdili početné zistenia porušovania ľudských práv a zneužívania mocenských nástrojov na obmedzovanie osobných slobôd občanov a aktivít občianskej spoločnosti, ktoré zdokumentovala správa vypracovaná nezávislým expertom OBSE. Iniciatíva vhodne doplnila aktivity ďalších medzinárodných organizácií vo vzťahu k Bielorusku a pomohla udržať kritickú situáciu v tejto krajine v centre pozornosti medzinárodného spoločenstva.

Slovenská republika sa aktívne zúčastňovala monitoringu volieb v rámci volebných pozorovateľských misíí Úradu OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR). V roku 2011 MZV SR vyslalo 8 slovenských krátkodobých pozorovateľov do misíí pôsobiacich v Kazachstane, Macedónsku, Albánsku, Kirgizsku a v Ruskej federácii.

MINISTERSTVO
ZAHRAŇIČNÝCH VECÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Svet a my

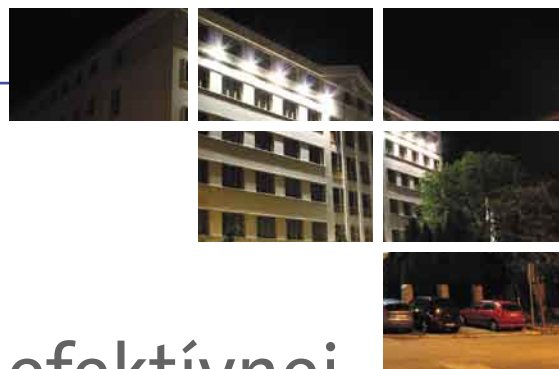
Časopis Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

12/2011

- **Aktuálne: Ako sa zúčastniť na voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky 2012 zo zahraničia**
- **Predstavujeme: Nová veľvyslankyňa v Nórsku Barbara Illková**
- **Pohl'adnica: Dolu hlavou alebo Austrália očami slovenskej veľvyslankyne v Austrálii Evy Ponomarenkovej**
- **Cestovateľský servis: Konzulárne informácie a rady na cestách**

11

Budovanie otvorenej a efektívnej zahraničnej služby

Otváranie Ministerstva zahraničných vecí SR odbornej a širokej verejnosti, zefektívňovanie jeho činnosti a kvalitná príprava zamestnancov patrilo k trvalým prioritám rezortu diplomacie.

Partnerský dialóg s mimovládnyimi organizáciami sa zameral nielen na organizovanie spoločných podujatí, ale MZV využilo aj ich kontakty a odbornú expertízu pri tvorbe zahraničnej či rozvojovej politiky a zapojilo ich aj do diskusných fór s Nemeckom a Českou republikou.

MZV začalo vydávať **elektronický časopis Svet a my** určený širokej verejnosti, s cieľom popularizovať slovenskú zahraničnú politiku a prezentovať služby a informácie z prostredia MZV. Podporilo aj vydávanie časopisov a publikácií so zahraničnopolitickou tematikou International Issues a Zahraničná politika.

Putovná výstava Slovensko pomáha svetu zaujímavou formou priblížila rozvojovú pomoc SR v najchudobnejších krajinách sveta.

V oblasti vzdelávania sa rezort po prvýkrát sústredil na zvýšenie úspešnosti slovenských uchádzačov o prácu v medzinárodných organizáciách (program Príprava na prácu v medzinárodných organizáciách, seminár Príprava na prácu v OSN). Druhým pilotným programom bol intenzívny kurz pre ekonomických diplomatov.

Racionalizácia chodu MZV sa zamerala na úsporu mzdových nákladov a postupnú reštrukturalizáciu majetku SR v zahraničí. Zaviedol sa tiež nový systém prenajímania bytov a rezidií na zastupiteľských úradoch. Nový systém zabezpečovania leteniek, ktorého služby využíva ešte ďalších 15 inštitúcií štátnej správy, priniesol významnú úsporu cestovných nákladov o cca 30 percent. Došlo k zefektívneniu hospodárenia v oblasti telekomunikačných služieb. Elektronickými aukciami sa zabezpečila transparentnosť nákupu tovarov a služieb a zníženie nákladov na chod rezortu o približne 200-tisíc eur ročne.

Budovanie otvorenej a efektívnej zahraničnej služby

Informácia o rozpočte MZV SR a jeho použití v roku 2011

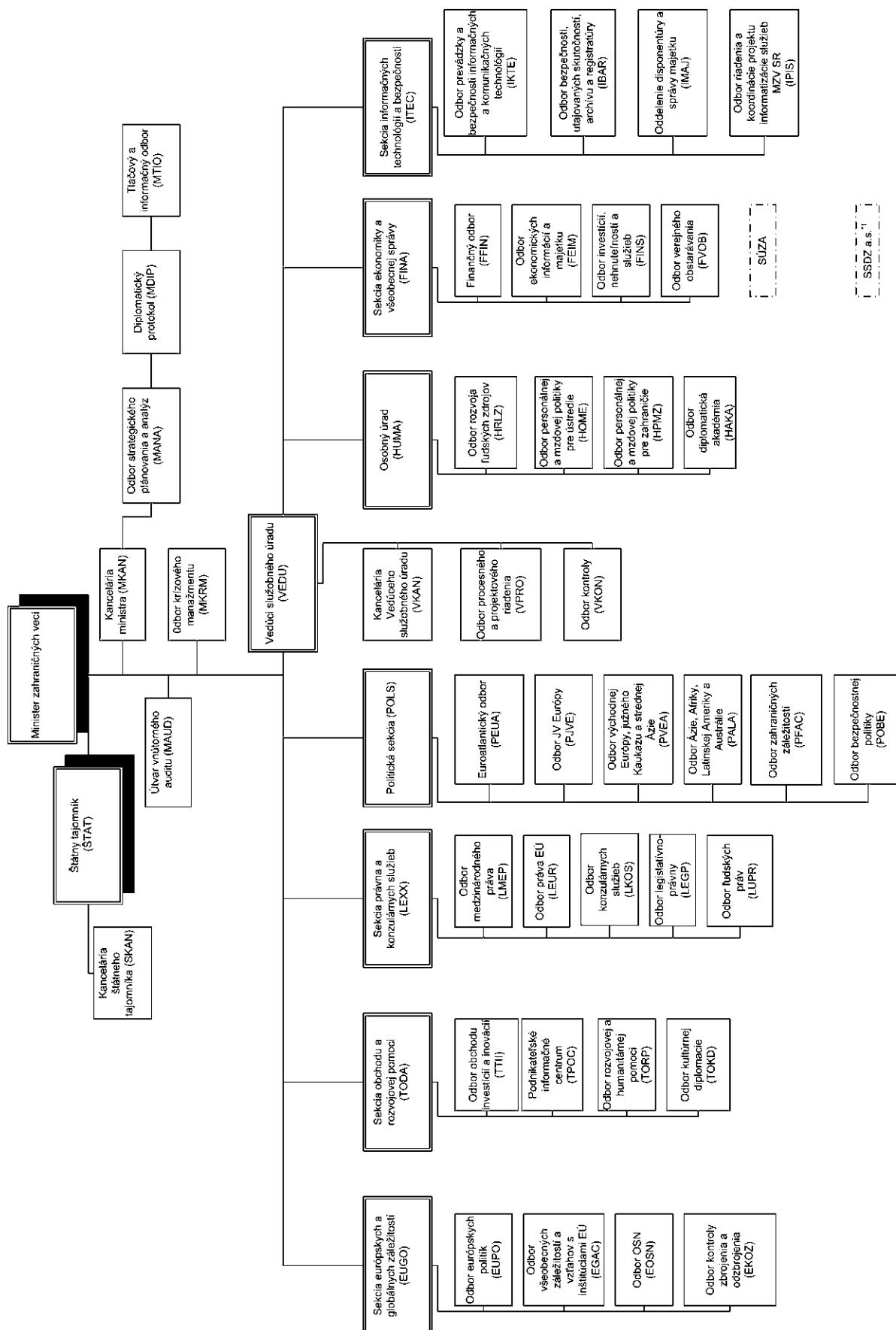
- Štátny rozpočet na rok 2011 bol schválený zákonom Národnej rady SR č. 498/2010 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2011.
- Celkový objem výdavkov kapitoly MZV SR na rok 2011 bol stanovený vo výške 111 750 932 eur, z toho bežné výdavky v sume 107 957 104 eur a kapitálové výdavky v sume 3 793 828 eur. Príjmy kapitoly boli stanovené vo výške 3 074 621 eur.
- Limit zamestnancov MZV SR bol schválený v počte 1 111, z toho v aparáte ústredného orgánu v počte 1 099 osôb a organizácia SAMRS 12 osôb. Limit bol v priebehu roka upravený z dôvodu delimitácie ekonomických diplomatov z MH SR o 61 zamestnancov, z ÚV SR o 9 zamestnancov a ďalších 10 zamestnancov vyslaných na Stále zastúpenie SR pri EÚ v Bruseli a Stálu misiu pri OECD v Paríži. Limit počtu zamestnancov kapitoly MZV SR k 31. 12. 2011 bol 1 191.
- Zákonom bol schválený záväzný limit miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní v sume 47 215 834 eur.
- Schválený rozpočet výdavkov bol rozpočtovými opatreniami MF SR v priebehu roka 2011 upravený na 125 851 054,10 eur a skutočne bol čerpaný v objeme 125 610 782 eur na 99,81% .
- Príjmy kapitoly MZV SR boli splnené a prekročené. Predpis príjmov bol upravený na čiastku 7 435 444 eur, skutočné plnenie bolo v objeme 7 555 870 eur , čo predstavuje 101,62% k upravenému rozpočtu.

Výdavky MZV SR za rok 2011

(zjednodušený prehľad programovej štruktúry – skutočné čerpania v mil. eur)

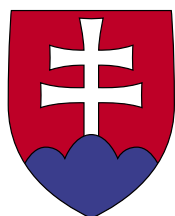
Program: Rozvoj zahraničných vzťahov	106,68
Reprezentácia SR v zahraničí.....	69,37
Diplomatická reprezentácia SR v zahraničí.....	64,20
Kultúrna reprezentácia SR v zahraničí	2,20
Pracovná sila zo zahraničných miestnych zdrojov	2,97
Tvorba a implementácia politík	37,30
Riadenie programov	37,12
Spolupráca s tretím sektorom.....	0,12
Vzdelávanie zamestnancov	0,06
Medzirezortné programy:	
Program: Oficiálna rozvojová pomoc	7,15
Program: Príspevky SR do medzinárodných organizácií – MZV SR	11,78
Výdavky spolu	125,61

Organizačná štruktúra MZV SR

*1 akciová spoločnosť so 100% majetkovou účasťou štátu
Stav k novembru 2011

SAMRS

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Zahraničná politika v roku 2011